

πτιχοπλαστικά, δείχνοντας παραδείγματα από τὸ Σολωμό, κι ἀπὸ ἄλλους ποιητὲς ἀρχαίους καὶ νεώτερους, καὶ ἑξακολουθεῖ :

Εἶναι κάποιον ἄλλο χαρακτηριστικὸ βαθύτερο, σπανιότερο χάρισμα, μιὰ χωριστὴ ἀρετὴ, ποὺ τὴ χαίρουνται λίγοι προνομιοῦχοι. Ὁ Σολωμὸς ἔγραψε, ἀνάμεσα σὲ ἄλλα, δύο τραγούδια γιὰ ἕνα βοσκὸ καὶ γιὰ μιὰ βοσκοπούλα ποὺ πεθάναν. Θὰ τὰ δῆτε στὴ συλλογὴ τῶ δημοτικῶν τραγουδιῶν τοῦ Πάσσοβ. Ὁ ἐκδότης τους τὰ πῆρε γιὰ δημοτικὰ τραγούδια. Δὲν ἔφταιγ' ἐκεῖνος. Εἶχανε γίνει δημοτικά. Ὁ Σολωμὸς πέρασε στὴ θέση τοῦ ἀνόνομου ποιητῆ. Εἶναι ἴσως αὐτὴ ἡ πιὸ μεγάλη δόξα ποὺ μπορεῖ νὰ τύχη σὲ ποιητὴ, καθὼς εἶναι γιὰ κάθε συγγραφέα ἡ πιὸ βέβαιη τιμὴ, νὰ λένε καὶ νὰ ξαναλένε τοὺς στοχασμοὺς του χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν, καὶ καμιά φορὰ κ' ἐκεῖ ποὺ τὸν πολεμοῦν. Γιὰ νὰ φανταστῆ ἔτσι μέσα στὸ πλῆθος στοχάσου πὺς χρειάζονται διαλεγτὰ χαρίσματα. Ὅλοι μας εἴμασθ' ἐν' ἀπείραστο πλῆθος ψυχῶν ἀγνωρίστων ἢ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη ποὺ συναπαντιοῦνται. Καμιά φορὰ ἡ ἀστραπὴ ξεσπάει, ἡ γνωριμιὰ ἐγίνε. Ὁ ποιητὴς περιμαζώνει τὴν ἀστραπὴ αὐτὴ ποὺ ἀπάνου της τοῦ ἤρθε, σὲ μιὰ ὠριμένη στιγμή, δάκρυα ἢ ψυχὴ τοῦ πλῆθους. Αἰστάνθηκε καθὼς αἰστάνεται, πτοχάστηκε καθὼς στοχάζεται. Ἐδῶκε τὴ μορφή στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ του.

Ὁ Σολωμὸς εἶχε αὐτὴ τὴν εὐτυχία. Γιὰ νὰ τὴν ἔχτιμήσουμε καθὼς τῆς ἀξίζει πρέπει νὰ καταλάβουμε πόσο εἶναι σπάνιο τὸ φαινόμενο σὲ ὅλες τὶς χώρες. Ὁ Γκαίτε ἐπλάσε μὲ τὴ Μαργαρίτα του ἕνα τύπο ἀγαπημένο ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες του, καὶ πολλοὶ στίχοι τοῦ "Αἶνε κυκλοφοροῦνε στὶς γερμανικὲς χώρες. Κανέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ τραγούδια δὲν ξέρω νὰ γίνῃ δημοτικὸ, καὶ κείν' ἀκόμα ποὺ ὁ "Αἶνε δανείστηκε τὸ θέμα τους ἀπὸ τὴ λαογραφία τῆς πατρίδας του. Ὁ Σαιξπηρὸς κατάρφερε νὰ στυλωθῇ στὰ δράματα του ἰθνηκὰ πρόσωπα. Στὴ Γαλλία, ἀλλοίμονο! — ἐξὲν καμιά φορὰ στὸ Μολιέρο — δὲν ἔχουμε τίποτε τέτοιο. Δὲν ἔχουμε ζωντανοὺς τύπους κερκοστατικούς τοῦ Γάλλου. Τὸ φαινόμενο τοῦτο κρατεῖται ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ γαλλικὴ φιλολογία εἶναι, κατὰ βῆθος, ἀριστοκρατικὴ. Τὸ ἐπιθετικὸ αὐτὸ δὲ σημαίνει πὺς γράφεται σὲ γλῶσσα καθαρῆ, ἀπὸ ἡ ἐλληνικὴ καθαρῆ, ἀπὸ τὰ μερικῶν φαίνεται ὅτι νὰ εἶναι προτυποὶ γιὰ τὴν ἀριστοκρατικὴν. Ὁ "Οχι. Ὁ Μολιέρος ἔγραψε χωρὶς νὰ κτρίπεται: « Nicole, apportez moi mes pantoufles » καὶ ἡ ἀπλή

αὐτὴ φράση καθιερώνει μιὰν ἀρχὴ γραφῆς ποὺ κυριεῖ τὴ γαλλικὴ πεζογραφία. Τὴ λέω ἀριστοκρατικὴ, γιατί οἱ σχολεῖς ἀκολουθοῦνε, μίτρα στὴ φιλολογία τούτη, ἢ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀπὸ τὸ 170 αἰῶνα, ποὺ κυριαρχοῦσε ἡ κλασσικὴ σχολή. Καὶ λοιπὸν ὅποιος λείει σχολὴ πάντα ἀριστοκρατικίζει. Πρέπει νὰ νουθετοῦμε ἴσα μὲ τὸ Rabelais τὸν ἀσύγκριτα μεγάλο συγγραφέα, γιὰ νὰ ξαναζοῦμε τὸν καλὸ γαλλικὸν στάργαστῆρι του νὰ χύνη ὅλα τὰ ἀρχαῖα μέταλλα, τὸ σίδηρο, τὸ χάλκωμα, τὸ μπρούτζο καὶ τὸ χρυσάφι: νὰ χτυπή μὲ τὸ σφυρὶ του στὰ μόνι, γιὰ νὰ σκαρῶσῃ τὴν ἀρματωσιὰ ποὺ μὲ κείνη ἀνετα πορεύετ' ἕνας γίγαντας γεννημένος στὰ γαλλικὰ χῶματα, ἀπὸ τὴν παράδοση κι ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, συμβολικὰ κ' εὐκολα.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει).

ΔΑΚΡΥΑ

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ Ν. ΚΟΝΕΜΕΝΟΥ

"Οχι ἄνθη γιὰ τὸν τάφο σου, δάκρυα θερμὰ μοῖ δίνει, Γλυκὲ μου φίλε, ὁ πόνος μου, καὶ μὲ καὶ μὸ θρηνώ. Τόσες γλυκὲς ἐνθῆμοιες γένονται τώρα ὀδύνη. Εἶναι φαρμάκι τὸ φίλι τοῦ τάφου, τὸ στερνὸ.

Γέροντας... κλαίω γέροντας... καὶ παλαιὸ μου φίλο, Κ' ἡ Μοῦσα μου σὸν ποιητὴ θλιμμένη ψάλλει φθῆ, Κι ὁ πόνος πνίγει τὴν καρδίαν... καὶ τρέμει σὸν τὸ φύλλο τοῦ φθινοπώρου ποὺ ὁ βορρῆς τὸ δέρνει σὸ κλαδί.

Φίλε γλυκὲ μου, ἐγέλασε μὲ τῆς ζωῆς τ' ἀσπίδα. Μ' ἀγάπησε... κ' ἐπόνεσε... κ' ἐδάκρυσε σὺν κ'. Κ' ἐβόησε τὸ γέλιο σου κ' ὁ πόνος σου ἁρμονία. Καὶ μυστοῦδα ἰοβλουδα... κ' ἀμάραντα σεμνά.

Μέσα σὸν κόσμο ἐπάλεψες... κ' ἦσουν σὸν κόσμο ξένος. Τὰ φέματά του ἐμίσησε τὸ πνεῦμα σου τὸ ἄγνὸ, Κι ἀπέθανε παντέρημος, ὄσων... λησμονημένος, Πόσες καρδίαι σὸ στήθη σου πλασμένη ἀπὸ ὄρατι.

"Αχ! στὴ ζωὴ τὴν ἄχαρη, ποὺ μὲ τρομάρα τόση, Εἰς τὴν ἀγάπῃ βεβαίως κρυφὴ παρηγορία, Ἡ Μοῦσα τὴν ἀπόλαυσι δὴ ἴδης νὰ σαβανώσῃ. Μαζὶ νὰ θάψῃ ἄλλοτῃ κομμάτι μας καρδιά.

Καὶ Σὺ κομμάτι μου καρδίαν σὸν τάφο σου μοῖ παίρνεις, Κι ἀξένοι ἢ ἐρμιά μου πάντοτε μαζὶ μὲ τὴ ζωὴ. Ἀγαπημένα λόγια σου... πλέον... δὲν θὰ μοῖ στερῆς. Καὶ δὲν θὰ σβῆσῃ ἡ θλίψη μου ἕως τὴ στερῆν ἡσυχίαν.

Γέροντας κλαίω γέροντας καὶ παλαιὸ μου φίλο, Κ' ἡ Μοῦσα μου σὸν ποιητὴ ψάλλει θλιμμένη φθῆ, Κι ὁ πόνος πνίγει τὴν καρδίαν καὶ τρέμει σὸν τὸ φύλλο τοῦ φθινοπώρου, ποὺ ὁ βορρῆς τὸ δέρνει σὸ κλαδί
Κεφαλληνία ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΑΒΔΙΧΟΣ

Τὸ εἶπε ἀπὸ μάλιστα μὲ καλοσύνη. Καὶ τόντις ὁ καθητηριασμός εἶναι ἀπὸ χειροῦργημα καὶ δύσκολο συνήκ. Καθητηριαζοῦνε στὴ Γαλλία, ὅπου ἔχει τέτοια σημασία ἡ λέξη, ὅταν ἀκούμπῃς τὸ στόμα ἐνὸς σουληναριοῦ πνίγῃ στὴν μπασιὰ ἢ τοῦ δεξιῦ ἢ τοῦ ἑριουῦ τούρητῆρα κ' ἔτσι τραβῆς, ποὺ νὰ παῦμε, τὸ νερὸ κατεστραῖς ἀπὸ τὸ νεφρὸ, προτοῦ ἀνακατεροῦνε στὴ φουσκὰ καὶ τὸ δῶνε τῶ νεφρῶνε τὰ νερά. Πρέπει ὅμως τὸ σουληναρὶ σου νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ τρισκότιδο τῆς φουσκῆς καὶ κεί μέσα νὰ βοῆ τὸ στενὸ τῆς τούπας. "Αν ὅμως εἶχανε καμει τότες καθητηριασμοὶ τῆς Κιτινούλας, δὲ θὰ μπορούσε νὰ ντῆξῃ περιττὸ κούλας νὰ δοκιμάσῃ, ἀπὸ στὴ θέση ὅπου τὴν ἀρῆσανε ἢ τὴ βάλανε ὁ κ. Ἀμάρος καὶ ὁ κ. Λανζίος, ἔτσι κ' ἔτσι χαμένο εἶτανε τὸ κεφάλι.

Μὰ ὅποιος ξέρει δὲν ἔχει ἀνάγκη πάντα νὰ ξεταξῇ. Ὁ κ. Μπούνιος ἤξερε. Φυσικὰ, δὲν ἤξερε ὁ κ. Σεβιλῆς. Ὁ κ. Σεβιλῆς ἔφταιξε καὶ σὲ κάττι ἄλλο. Ἐδῆσε, καθὼς εἶδαμε, τὴν πληγὴ ἀπὸ μέσα μὲ κλωστίσες μεταξύ. Φοβερὸ λάθος. Τὸ μεταξύ ἐρίθιζε τὸν κ. Μπούνιον. Τὸν ἔθιμονε τὸ μεταξύ ὅσο θύμωνε καὶ τὴν πληγὴ. Ὁ θυμὸς του ἀσπρῆ, δίχως φωτιὰ, δίχως κόκκινα μάγουλα καὶ φωνὴ φου-

στωμένη. Πεισματωμένος, ἦσυχος, ἀνώτερος — « Δέκα χρόνια τώρα ποὺ ἐπαψα τὸ μεταξύ. Τὸ ξέρι τί κοστίζει στοὺς ἀρρώστους. Δὲ γίνεται. Πρέπει κοκτ-γκούττι. Τὸ μόνο ».

"Ἐχει ἐνοεῖται καὶ τὸ κοκτ-γκούττι τὰ κακὰ του. Μὰ ὁ κ. Μπούνιος ἤξερε.

"Ἰστέρα, μὲ εἰρωνεῖα σοβαρὴ, ἀφαντῆ, κρυφῆ, κ' ὠργισμένη:

— «Θὰ γυρίσετε στὴν Κερμαρία σ' ἐννιά μῆνες, δὲν εἶναι ἀλήθεια; Ἐγὼ λέω, τοὺς ἐννιά μῆνες, νὰ θεραπεύσετε, νὰ βροσταξτε τὴν ἀρρώστη ὅπως ὅπως. Ἐπειτα, σὸν κατεβῆτε, νὰ τὴν παραδώσετε στὰ χέρια τοῦ κ. Σεβιλῆ καὶ νὰ τοῦ κάμετε «Μὰς ἔβαλες μεταξύ. Τὸ μεταξύ σου, φίλε μου, φρόντισε ὁ ἴδιος νὰ μὰς τὸ βγάλῃς, παρακαλῶ. Εἶναι τὸ καλῆτερο ».

Σῆστις ὁ "Αντρέας μὲ τὸ λόγο. Συλλογίστηκε πὺς τὸ κάτω κάτω μπορεῖ ὁ κ. Μπούνιος νὰ εἶχε δικίον καὶ νὰ μὴν ἔξιζε τὸ μεταξύ. Ὁ κ. Μπούνιος τοῦ εἶδενε κ' ἀφρονουῖ, οἰλικὰ καὶ μὲ τρόπο, τοῦ εἶδενε ὅμως πὺς δὲν ἐνοεῖται ἀπὸ γιατρικὴ, ἐπειδὴ ὅταν ὁ κ. "Αντρέας, ποὺ τοῦ τὰ δηγήθηκε ὅλα τὰ ἱστορικὰ τῆς ἀρρώστιας, τοῦ μίλησε γιὰ τὸν κ. Λανζέο, εἶπε ὁ κ. Μπούνιος:

— «Εἶστε πολὺ περιεργοὶ ἐσεῖς οἱ πελάτες, οἱ

Η ΛΑΞΜΗ

Στὴ φίλη μου Χ.

Σὰ χιονισμένῃ ἀσπρλογοῦσαν περίγυρα τὰ χωράφια ἀπ' τὰ σκασιμένα λούλουδα τῶν μπαμπακιῶν. Γέρνανε κουρασμένα τὰ κλαδιά κ' Ἰντιάνες χωριατοπούλες μάζευαν τὸν κῆτσοπρο θησαυρὸ μέσα σὲ κόκκινες ποδιές ποὺ μάτωναν τὴν πρασινολευκὴ ἀρμονία.

Φάνηκε τώρα ἀντίπερα ἡ νατιβικὴ χώρα μὲ τοὺς νεοὺς, τὰ λαποχτισμένα σπίτια, τὰ τετράγωνα λακωτὰ καὶ τὶς καλαμοστεγασμένες καλύβες. Ἐκεῖ, μακριὰ ἀπ' τὸν πολιτισμένο κόσμο, μὰ καὶ μακριὰ ἀπ' τὶς φαρμακερὲς τοῦ μύγες κ' ἀπ' τὴ ζωὴ τῶ σκουληκιῶν, θὰ περνοῦσα μῆνες καὶ μῆνες.

— Σαχίμπ αγιά (!), σαχίμπ αγιά, ἀρχισαν τ' ἀραπάκια νὰ φωνάζουνε χοροπηθώντας γύρω στ' ἀλογόμου.

— Σαλάμ (!), σαχίμπ, σαλάμ.

Καμιά δεκαριὰ Ἰντιάνοι μὲ σαρκίκα κίτρινα, ντυμένοι γιορτινὰ, μοῖ κάνανε τεμενάδες σκύδοντας ὡς τὸ χῶμα. Κατάλαβα πὺς εἶταν τὸ ἐπιτελεῖο μου.

— Σαλάμ.

— Ἡ Ἐξοχότη σας θὰ εἶναι κουρασμένη.

— Ναι καὶ πολὺ μάλιστα. Πῶ εἶναι τὸ μπανγκαλό (!) μου; ὄχι στὴ χώρα μέσα ἐλπίζω.

— "Οχι, σαχίμπ, ὄχι, πάνω στοῦ πεταμοῦ τὸν ὄχτο.

Φτάσαμε στὸ « Ἀσκηταριὸν », ἔκανα μπάνιο, ντύθηκα, ἔφαγα καὶ ξαπλώθηκα σὸ σοφὰ στὴ βεράντα νὰ καπνίσω καὶ νὰ ξεκουραστώ. Σὲ λίγο μὲ πῆρε ὁ ὕπνος, ὕπνος βαθύς, λήθργος σωστός, ὕπνος χωρὶς ὄνειρατα, ὡς τὴ στιγμή ποὺ μυρωδιὰ γιασομιοῦ πίσω μὲ κουβάλησε σὲ παρασμένα χρόνια, καὶ βρέθηκα μὲ μιὰς, παλληκαρι κούσταχο, μυρίζοντας νησιώτικα γιασομιὰ ποὺ μοῖ τὰ πρόσφερε τὸ χερὰκι τῆς πρώτης μου ἀγάπης. Σκύβω νὰ φιλήσω τὰ κοντυλένια δάχτυλα, μὰ κείνη μαρμιόλικα μοῖ ξεφεύγει, τὴν κυνηγῶ..... κ' ἀλλοίμονο ξυπνῶ.

Τὶ ὄνειρο γλυκὸ. Κι ὡς τότε ἀλήθεια μουκοβολοῦν τὰ γιασομιὰ. Τρίβω τὰ μάτια. Τεντώνουμαι,

1) «Ὁ ἀφέντης ἤρθε». Σαχίμπ, ἔτσι φωνάζουν οἱ ντοπιοὶ τοὺς Εὐρωπαίους.

2) «Σαλάμ», χαιρετισμὸς Ἰντιάνικος.

3) Bungaloro=ἐξοχὸ σπίτι μὲ βεράντες.

ἀρρώστου. Δὲν ξέρετε ποτε σας σὲ τί γιατρὸ νὰ πάτε. Ὁ τι κι ἂν πῆθετε, τὸ φταίξιμο δικὸ σας. Καλὸς ἄθροπος ὁ Λανζέος εἶναι καὶ ἱκανός. Μὰ χειροῦργος ποὺ δὲν πέτυχε στὰ Νοσοκομεία. Λοιπὸν, τί εἰπῆτε; Ἐσεῖς παλὲ τρέχετε στὴν πρώτη κλινικὴ ποὺ βλέπετε στοὺς δρόμους ».

Τοῦ εἶδενε κ' ἄλλο κἀθῆνα ὁ κ. Μπούνιος. Ἐλεγε τοῦ "Αντρέα. Ἰσως γιατί δὲν μπορούσε νὰ ξεχάσῃ τὶς ἀναθεματισμένες τὶς κλωστῆς, ἰσως καὶ γιὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ καταλάβῃ μιὰ καὶ σῶνει, τί ἀηδία ποὺ εἶναι τὸ μεταξύ, πὺς κάποτες χρειάζεται δέφτερο χειροῦργημα, δηλαδὴ νὰ ξαναζοῦνε τὴν πληγὴ, νὰ βγοῦνε οἱ ἀκαθαρσίες. Ὁ "Αντρέας σὰ νὰ ταράχτηκε βῶτησε ἀνήσυχος ἂν εἶτανε καὶ πικίντυνο τέτοιο χειροῦργημα.

— «Ἐνα χειροῦργημα, τοῦ ἀποκρίνεται σοφὰ ὁ κ. Μπούνιος, δὲν εἶναι ποτέ του πικίντυνο. Πικίντυνος εἶναι ὁ ἀρρώστης. Τὸ πιὸ σημαντικό, οἱ ὄροι ὅπου γίνεται τὸ χειροῦργημα. Κ' οἱ ὄροι κρέμονται ἀπὸ τὴν ἀρρώστια ».

Ἡ κάπως μεταφυσικὴ ἀρχὴ τοῦ κ. Μπούνιου, ἀρχὴ ποὺ δὲν εἶχε καὶ μεγάλη πρωτοτυπία στὴ χειρουργικὴ, δὲ σήμαινε πὺς μπορεῖς νὰ χειρουργήσῃς στὸν ἀέρα: σήμαινε πολὺ ἀπλὰ πὺς πρέπει νὰ μὴν

γυρνῶ καὶ τί νὰ δῶ! τρεῖς Ἰντιάνες, ἀσπροντυμένες, μὲ τὰ μαῦρα τους μαλλιά στεφανωμένα φούλια καὶ γιασουμιά, στίκονται δυὸ βήματα μακριὰ χαμογελώντας καὶ μουρμουρίζοντας χαδευτικά, «σαλάμ σαχίμπ».

— Μπέρα (4), μπέρα.

— Ἀφέντη.

— Σὺ μοῦ τίς κουβάλλισες, μασκαρα; Πές τες ν' ἀδειάσουν τὴ γωνιά μὲ μιὰς, ἀκούς; Δρόμο ἐσεῖς.

Σκεπάζοντας τὰ κεφαλάκια τους, ντροπιασμένες, μὲ τὴν ἄκρη τοῦ σαριοῦ (5) τους, καὶ κάνοντας ἀπὸ ἓνα μεγάλο τεμενᾶ, χαθήκανε μὲ μιὰς στὴ σκοτεινιά.

Ἄφησαν ὁμῶς πίσω τὴ μυρωδιά τους οἱ εὐλογημένες. Ξανασφαλνῶ τὰ μάτια, ξαναγυρεύω τὸ νησιώτικε μπαζέ, καὶ τὰ νησιώτικα τὰ γιασουμιά, μὰ τοῦ κάκου. Τὰ καινούρια λούλουδα, τὰ λάγνα μαῦρα μάτια ὅλο κοντὰ μου βρίσκονται.

— Μπέρα.

— Ἀφέντη.

— Φώναχ' τες πίσω γλήγορα. Ὅχι, στάσου. Ἄς τες. Οὐφ ζέστη, πνίγεται κανεῖς. Στὴ βεράντα θὰ κοιμηθῶ.

— Ὅχι, ἀφέντη, ἔχει φίδια πολλὰ σ' αὐτὸ τὸ μέρος.

— Κάμε ὅ,τι σοῦ λέγω. Βάλε γερὰ τὴν κουνουπίερα καὶ φῶς στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς βεράντας.

Κοιμήθηκα καὶ τὸ πρωὶ ἄρχισε ἡ δουλιὰ, παρηγοριὰ σωστή. Μὰ κάθε βράδι σὰν τέλειωναν τῆς μέρας οἱ σκοτούρες, καὶ μονάχος τραβοῦσα κατὰ τὸν κάμπο, ἐνοιωθα τὴν ἀνάγκη συντροφιάς κ' Ἰντιάνικιας ἀκόμα.

Ἄρχισα τότες μὲ προσεχτικώτερο μάτι νὰ κοιτάζω τὰ χάλκινα γύρω μου ἀγάλματα, κ' εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὀμορφιά τους, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἡ φλόγα τῆς ματιᾶς τους μὲ τάραξε.

Πέρασε ἔτσι ἓνας μῆνας καὶ τώρα σίμωναν οἱ γιορτές οἱ νατιβικές, δυὸ βδομάδω σκόλες.

Τί θὰ ἔκανα ὅλη τὴ μέρα; διακόσια μιλία γύρω μου ἓνας δὲ βρίσκονταν Εὐρωπαῖος. Νὰ εἶχα τουλάχιστο βιβλία, μὰ ὅσα εἶχα τὰ διάβασα μονορούφι. Πέρασα δλάκερες μέρες διαβάζοντας ὡς πού μοῦ σκοτείνιαζε τὸ μυαλό, κ' ἔμεινα ναρκωμένος μὲ ἀσκαλευτά μάτια, σωστός βραχμάνος σ' ἔκσταση θρησκευτική.

4) «Beare». Valet de chambre σὰ νὰ πούμε.

5) «Σαρί». Μονοκόμματο παννὶ πού τυλιγμένο μὲ χάρη γύρω στὸ σῶμα δείχνει ὅλες τίς γραμμὲς του.

Βαρέθηκα τὴν καβάλλα πού μ' ἔφερνε στὰ ἴδια μονοπάτια· συχάθηκα τὸ κυνήγι, τίς πληγὲς, τὰ αἵματά του. Ἄχ τὸ πρῶτο λάφι πού πλήγωσα. Σὰ μ' ἄγρια χαρὰ πήδηξα σιμά του, κ' ἀντίκρυσά τὴν καστανὴ παραπονετικιά του ματιὰ, κ' εἶδα τοὺς σπαραγμούς του, δάκρυσά καὶ γονατίζοντας τοῦ φίλησα τὸ ματωμένο κεφαλάκι. Ἄχ, νὰ μπορούσα νὰ τοῦ ξαναδώσω τὴ ζωὴ..... Ὅχι, δὲν εἶμουν κυνηγός· ὁ κυνηγός δὲν κλαίει ἀντικρίζοντας τοῦ λαφιοῦ τὰ μάτια τὰ σβυσμένα.

Ἐημέρωσε κ' ἡ πρώτη σκόλη καὶ γὼ ξαπλωμένος στὴ βεράντα, ξαναζούσα θύμησες παλιές. Μὲ μιὰς τινάχτηκα πάνω ἀκούοντας τὸν κρότο νταουλιοῦ. Τρέχω στὸν μπαζέ καὶ βλέπω νᾶρχεται δλάκερη συνοδία ντόπιων.

Οἱ ἔμποροι, οἱ προεστοὶ σὰ νὰ πούμε, μὲ τὰ χρυσὰ σαρίκια τους ἐρχόντανε νὰ μὲ χαιρετήσουν. Μπροστὰ τους δλόγωνα ἀραπάκια κουβαλοῦσανε δίσκους γιομάτους λούλουδα καὶ φρούτα, φούλια, γιασουμιά, μαγνόλιες, γαρντινιές, βανάνες, μάγκους, ἀνανάδες, κ' ἄλλα χαρίσματα τῆς φύσης τῶν τροπικῶν.

Ἄρχισαν οἱ τεμενάδες.

— Γεῖά σας, καθήστε.

Μὰ πού νὰ καθήσουν πλάγι στὸν οὐρανογεννημένο (6). Ἐπειτα ὁ πιὸ χεντρός καὶ πιὸ πλούσιος ἀπ' ὅλους, ὁ μεγάλος προεστός, ἀφοῦ μὲ στεφάνωσε μὲ φούλια καὶ γαρντινιές, κάνοντας δυὸ τρεῖς μεγάλους τεμενάδες γύρεψε τὴν ἄδεια νὰ μιλήσει.

— Λέγε, Μουκαμρά.

— Δέξου, οὐρανογεννημένε, τὰ λούλουδα καὶ παρικὰ πού μεῖς οἱ σκλάβοι σου σοῦ φέρνουμε. Στήριγμα τῶ φτωχῶν, πατέρα μας, καταδέξου κ' ἀπόψε τίμησέ μας μὲ τὴν πολύτιμη τὴν παρουσία σου. Οἱ πιὸ καλῆτερες χορεύτρες ἀπ' τοὺς ναούς τριγύρω, κ' ἡ μάγισσα Λαζμή, πού ἡ ὀμορφιά της διαλαλιέται στὶς χώρες ὅλες πού ὁ Γάγκης εὐεργετικὰ δροσίζει, θενὰ χορεύουνε τούτη τὴ νυχτιὰ στὸ φτωχικό μου.

— Εὐχαριστῶ, Μουκαμ, καὶ μάλιστα νατιβικά θὰ ντυθῶ. Δάνεισέ μου καμιὰ φορεσιά.

— Τιμὴ μεγάλη, ἐξοχώτατε.

Σταθήκανε λιγάκι ἀκόμα, ξανακάμανε τεμενᾶ, κ' ὁ ἓνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο τράβηξαν κατὰ τὴ χώρα.

Ἐμείνα μονάχος. Ξεχάστηκαν τὰ περασμένα. Θὰ ἔβλεπα τὸ λοιπὸν τίς ζακουστές χορεύτρες καὶ τὴν

6) Ἐτσι ὀνομάζουν κολακευτικὰ οἱ ντόπιοι τοὺς Εὐρωπαῖους, ἄς μὴ τὸ πιστεύουν κιόλας.

πρωτοχορεύτρε. Ναι, εἶχα ἀκούσει γιὰ τὴ Λαζμή, γιὰ τὴν ὀμορφιά της καὶ τοὺς χορούς της. Εἶχα ἀκούσει πού λίγοι τὴν σφίξανε στὴν ἀγκυλιὰ τους, γιὰτὶ μὲ ζούλια ἀκούμητη τὴ φύλαγε τοῦ Βισνοῦ (7) ὁ πρωτόπαπας.

Μ' αὐτὴ τὴ σκέψη πέρασα τὴ μέρα, ὡς πού ἔφτασε τὸ βράδι καὶ σὰν εἶδα ἓναν ἀραμπὰ νὰ μπαίνει μὲς ἀπ' τοῦ μπαζέ τὴν πόρτα, ἀνάσανα. Ἡ βραδιά κείνη τουλάχιστε θενὰ περνοῦσε διαφορετικὰ.

Σταμάτησε ὁ ἀραμπὰς πού βώδια τονὶ σέρνανε καμαρωτὰ, κ' ἐξῶ πήδησε ὀμορφο ἀγοράκι, νατιβικός ἀνθρωπάκος, μὲ τῆς φυλῆς του τὰ μαῦρα μάτια τ' ἀμυγδαλωτά.

— Σαλάμ, σαχίμπ.

— Σαλάμ, ἀγόρι μου.

— Εἶμαι τοῦ Μουκαμρά γιός, καὶ μ' ἔστειλε ὁ μπαμπὰς νὰ ὀδηγήσω τὸ Σαχίμπ στὸ φτωχικό μας. Γιὰ δὲς, Σαχίμπ, τί ἔφερα.

Λέγοντας αὐτὰ, ξετύλιξε κάτασπρο ντουτί (8) μὲ οὐγία πλάτια δλόχρυση, σακκάκι ἀπὸ φινό μετὰ τὸ Ἄσαμ, σάρπα χρυσαφιά, κ' ἓνα σαρίκι πορτοκαλλί μ' δλόχρυσο τὸ γύρο.

— Γιὰ μένα ὅλα αὐτὰ τὰ λούσα; μὰ ποῖς θὰ μοῦ τὰ σιχίει;

— Ἐγὼ, Σαχίμπ.

Μοῦ πέρασε τὸ κάτασπρο τὸ ντουτί πού ξετύλιχτηκε ὡς τὰ πόδια μου μὲ δίπλες καλλιτεχνικές. Μοῦ ἔβαλε τὸ σάκκο τὸ μεταξωτὸ, τὴ σάρπα τὴν δλόχρυση καὶ τὸ πορτοκαλλί σαρίκι κ' ἔπειτα τραβήχτηκε δυὸ βήματα μακριὰ καὶ κάνοντας ταπεινὸ τεμενᾶ μουρμούρισε μὲ θαυμασμό.

— Μαχαράτζ (9)!

Κοιτάχτηκα στὸν καθρέφτη καὶ σκιαχτηκα μὲ ὅλις ἀναγνωρίζοντας τὸν ἑμαυτὸ μου.

Ξαπλώσαμε στὸν ἀραμπὰ πλάγι πλάγι, κ' ἄρχισε τὸ καμαρωτὸ περπάτημα τῶ βωδιῶν.

Χώρα κ' ἀνθρώποι γιορτιάτικα ντυμένοι. Παντίερες χρωματιστές, μακρουλές, τετράγωνες, στρογγυλές, κυμάτιζαν παντοῦ λούλουδα στόλιζαν τίς πόρτες καὶ τὰ παραθύρια τῶ σπιτιῶν, δλόχρυσες καμκρες λαμποκοποῦσανε δῶ καὶ κεῖ σκεπάζοντας εἰδῶλα χρυ-

7) Βισνοῦ. Τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἰντιάνικιας Ἄγιας Τριάδας.

8) «Ντουτί». Μονοκόμματο παννὶ πού τυλιγμένο οἱ Ἰντιάνοι γύρω στὴ μέση καὶ πού περτεῖ ὡς τὰ πόδια.

9) «Μαχαράτζ». Βασιλιά.

πεθάνη ὁ ἄθρωπος, γιὰ νὰ πετύχη ὁ χειρουργός, τὸ λοιπὸν πὼς δὲν ξεχωρίζεται ὁ χειρουργημένος ἀπὸ τὸ χειρουργημά, ὅπως μοιάζει καὶ τὸ θάρσους ὁ κ. Μπούνιος. Μὰ ὁ κ. Μπούνιος ἤξερε, κ' ὁ Ἀντρέας πάλε ἤξερε πὼς ὁ κ. Μπούνιος ξέρι. Δὲν τοῦ περνοῦσε νὰ πάη σ' ἄλλο γιατρό, κ' ὕστερις ἀπὸ τίς φιλοσοφικές τίς κουβέντες, τὸν παρακάλεσε νάρθη σπίτι νὰ δῆ τὴν Κατινούλα. Δὲ νόμιζε ὁ Ἀντρέας πὼς τοῦ ἔλεγε τίποτις παραξένο. Μάλιστα φυσικό, ἀφοῦ γνώριζε ὁ κ. Μπούνιος τοὺς μπελάδες τοῦ μεταξιοῦ κ' ἔτσι ἔλπιζε ὁ Ἀντρέας πὼς θὰ προλάβη κάθε κακὴ συνέπεια. Μήπως κιόλας δὲν τοῦ εἶπε ὁ περίφημος ὁ φίλος του πὼς οἱ ἀρρώστοι δὲ διαλέγουνε καὶ τοὺς γιατροὺς τους; Πού νὰ διαλέξη πιὸ κατὰλληλο; Πού νὰ βρῆ; Ὅχι! Δὲ στάθηκε τρόπος. Δὲν ἤθελε πού δὲν ἤθελε ὁ κ. Μπούνιος. Τοῦ πρότεινε νὰ κοιτάξῃ τὴν ἀρρώστη στὸ Νοσοκομεῖο, στὸ Νοσοκομεῖο νὰ τοῦ τὴ φέρῃ νὰ πάη σπίτι του, ποτέ. Πολέμησε ὁ Ἀντρέας νὰ τὸν καταπέσει, πολέμησε τουλάχιστο νὰ τοῦ συστήσῃ ὁ κ. Μπούνιος κανένα συνάδερφό του, κανένα μαθητὴ του, γιὰτὶ τόντις δὲ γνώριζε γιατρό. Τῶν ἀδυνάτων τὸ ἀδύνατο. Μήτε συνάδερφο νὰ τοῦ συστήσῃ μήτε νὰ φανῆ ὁ ἴδιος. Στὸ Νοσοκομεῖο, ναι, μὰ τόσο μόνο. Καὶ πε-

ρίεργο δῆλου δὲν εἶναι πού συγκατένευε ὁ ἐξοχώτατος νὰ ξετάσῃ στὸ Νοσοκομεῖο τὴν Κατινούλα, ἐνῶ τῆς ἀρνιότανε τὴν παραμικρὴ βίβλιτα σπίτι. Σπίτι σὰ βλέπεις ἀρρώστο, παίρνεις ἀπάνω σου τὴν ἐφθύνη. Ἐξυπνος, ἐνεργητικός καὶ τοῦ κεφαλιοῦ του ὁ πὼς εἶτανε ὁ κ. Μπούνιος, δὲν ἀγαποῦσε νὰ ποτελειῶν δουλειές πού τίς ἀρχινῶσαν ἄλλοι. Μαθημένος νὰ κυβερνᾶ, κ' ἔπρεπε ὅλα νὰ τὰ κάμῃ ὁ ἴδιος ἢ νὰ μὴν κάμῃ τίποτα. Προτέρημα καὶ τοῦτο ἴσως καὶ συνείδηση. Γιὰτὶ κιόλας νὰ μπλέξη στὰ μετάξια; Μετάξια σοῦ ἀρέσουνε; Κοίταξε τότες πρῶτος ἐσὺ νὰ μὴ δυσαρεστήσουνε τὸν ἀρρώστό σου. Ἐγὼ, τί νὰνακατέβουμαι; Τίποτα ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του. Θὰ τᾶλεγε καὶ μὲ κάποιο πείσμα. Ὅποιος ξέρι εἴφκολα πεισματῶνει.

Στὸ Νοσοκομεῖο, ἄλλαξε τὸ ζήτημα. Τὸ Νοσοκομεῖο ἀνοιχτὸ στὸν καθέναν. Πάνε κ' ἐρχονται, μπαينوδαίνουνε λογιῶ λογιῶ νομάτοι. Εἶσαι ἀναγκασμένος μάλιστα νὰ δεχτῆς τὸν πρῶτο πού παρουσιάζεται. Γι' αὐτὸ δὲν παίρνεις κ' ἐφθύνη στὸ σῆρο σου. Στὸ Νοσοκομεῖο δὲν εἶσαι καὶ μόνος· εἶναι οἱ μαθητάδες σου, ἰσωτερικοί κ' ἐξωτερικοί, πού φροντίζουνε γιὰ τοὺς κρεββατωμένους· εἶναι καὶ ὁ κλινικάρχης ἢ ἐπιμελητής, ὅπως ὀνομάζεται, τῆς

κλινικῆς· εἶναι νοσοκόμοι καὶ νοσοκόμες. Μ' ἄλλα λόγια, δὲν εἶναι ἰδιαιτέρο μαγαζὶ τὸ Νοσοκομεῖο· εἶναι παζάρι. Συφέρνουνε λοιπὸν ἀκόμη περισσότεροι ἀρρήνητοι πελάτες. Συφέρνει κ' στὸν ἀρχιγιατρό, στὸν κλινικάρχη, στοὺς ἰσωτερικούς κ' ἐξωτερικούς, νὰ σπουδάσουνε ἀπὸ κοντὰ πολλὲς ἀρρώστειες. Κ' ἄθε ἀρρώστια καὶ κ' ἄθε, τὰν πού λένε. Γιὰτὶ τ' ἄρα νὰ μὴ δῆ καὶ τὴν Κατινούλα στὸ Νοσοκομεῖο; Μποροῦσε νὰ ὀφελῆθῃ κ' ἀπὸ δαφτηνὰ μποροῦσε νὰ τρανώσῃ τὸ μῖσος του γιὰ τίς κλωστές, νὰ τὰποδείξῃ πὼς κατὰβάθη στὸν κόσμο—καὶ στὸν ἑαφτό του—πὼς τόντις ξέρι. Πάντα μὲς στρέγει νὰ τὰποδείχνουμε τὰ τέτοια στὸν ἑαφτό μας. Φερνότανε συναμα καὶ σὰν τίμιος συνάδερφος, ἀφοῦ κανενὸς συναδέλφου του δὲ φέρτανε τὴν ἐφθύνη τῆς χειρουργημένης τοῦ Μπ.... Πατέρας τους ὀλωνῶνε καὶ προστάτης, ἤξερε τί πρέπει νὰ κάμουνε, τί ὄχι. Τοὺς προμήθεθε τὴν ἀφορμὴ νὰ μελετήσουνε τὸ χειρουργημά τοῦτο ἔφτανε. Δηλαδή, νόμιζε ὁ κ. Μπούνιος ἐκεῖνο πού συχνὰ νομίζουμε καὶ σωφώτεροι του, δίχως νὰ τὸ υποψιάζονται, πὼς ὁ ἀρρώστος εἶναι καμωμένος γιὰ τὸ γιατρό κ' ὄχι ὁ γιατρός γιὰ τὸν ἀρρώστο.

Κατόπι, ὅταν ὁ Ἀντρέας ἀναθυμήθηκε τὴ βί-

συντημένα, τὸν Κρίσνα⁽¹⁰⁾ μὲ τὴν ἀγαπημένη Ράντα⁽¹¹⁾ τοῦ ἀδιάντροπα σφιχταγκαλιασμένους.

Στοῦ ποταμοῦ τὸν ὄχτο πάνω, μὲς ἀπ' τὸ περιβόλι τοῦ Βισοῦ, φωνές ἔφταναν ἄγριες στ' αὐτιά μας. Φῶτα χιλιάδες σὲ χέρια χιλιάδων ντόπιων δαιμονισμένω χοροπηδεῦσαν, καὶ σκιές διπλές ἀναστενάζανε στὰ χόρτα πάνω.

Ὁ νοῦς μου πῆγε τότες πίσω στὰ χρόνια τὰ παλιά, στῆς Ἀφροδίτης τοὺς κυπριώτικους ναοὺς, στὰ ὄργια τὰ φημισμένα μέσα στὰ ἄλση τῆς τῆς ἱερά.

Φτάσαμε στὸ μέγαρο τοῦ Μούκαμ. Μὲς στὴν αὐλὴ ἄντρες, γυναῖκες, τρώγανε καὶ πίνανε, φώναζαν καὶ γελοῦσαν. Ἔϊταν οἱ φτωχοὶ πού τοὺς τάϊζε κείνο τὸ βράδι ὁ νοικοκύρης γιὰ τὸ χατίρι τοῦ Θεοῦ.

Ἀνεβήκαμε τὴ μαρμαρένια σκάλα καὶ πάνω ἀντικρύσαμε τὸ Μούκαμ. Μιά πόρτα ἀνοίχτηκε μπρός μας καὶ μπήκαμε στὴ σάλα. Ἐμείνα τυφλωμένοι μιὰ στιγμή. Καθρέφτες λαμποκοποῦσαν ἐλόγουρα ἀπ' τὴν ἀντιφεγγιὰ πεντέξη πολυελαίων. Σοφάδες, μαξιλαρία δῶ καὶ κεῖ, ἐπιπλα, κάθε λογῆς καὶ κάθε ἐποχῆς, ἀνακατωμένα μὲ γοῦστο βάρβαρο.

Μὲ ραντίσανε ἀνθόνερο, μού βάλανε στεφάνια γύρω στὸ λαιμὸ καὶ βραχιόλια ἀπὸ φούλια στὰ χέρια γύρω, καὶ σὲ ντιβάνι πουπουλένιο, χαμηλὸ, μὲ καλέσανε νὰ καθίσω.

Τριγύρω μου Ἰντιάνοι, διπλοπόδι σὲ μαξιλάρια πάνω, καπνίζανε ναργιλέδες, κι ἀντίκρυ μου στήν-τανε κόκκινος σὰν τὴ φωτιὰ μπερντές.

Ἡ μυρωδιὰ τῶ λούλουδων, ἡ συντροφιά, ὁ κἀπνὸς τοῦ ἀσημένιου μου ναργιλέ, μού γύρισαν τὸ κεφάλι. Σὰν παραμέρισε ὁ μπερντές, κι ἀρχίσανε μπρός μου νὰ ἔρχονται, μὲ τίς χρυσές τους φορεσιές καὶ τ' ἀσημένια κουδουνάκια τους, οἱ τρεῖς πρῶτες χορευ-τρεις, σωστὸς Ἰντιάνος γένηκα, ἀκούνητος σὰν ἄγαλμα μὰ μεθυμένος ἀπ' ἀνατριχίλες ἀπερίγραφτες. Τὰ μάτια μου λάμπανε σὰν καντήλια στὸν ἀντικρινὸ καθρέφτη.

Βάχ, βάχ, μουρμούριζε ἡ συντροφιά· βάχ, βάχ, μουρμούριζα καὶ γώ. Καὶ τὸ μεθύσι κορυφώθηκε σὲ λίγο, ἄμα τὸ σῶμα τὸ κεχλιμπαρένιο τῆς Λαξμῆς, τὸ σῶμα μὲ τίς ἀγαλαματένιες τίς γοαυμῆς πού ἔλε-

γες καὶ φεγγολοῦσαν κάτω ἀπ' τὴν ἀσημένια μουσελίνα, γλύστρησε ὄζω ἀπ' τὸν μπερετί, σὰ φίδι μὲ τὰ λείπια του.

Βάχ, βάχ, ἀναστενάξαν οἱ νατίβοι. Βάχ, βάχ, ἀναστενάξα καὶ γώ.

Τὰ μάτια μου λοξεύανε χαδευτικά, πότε στὰ λιγωμένα μάτια τῆς, πότε στὰ χέρια τῆς πού ἔλεγες κ' εἶχανε δική τους ξέχωρη ζωὴ, πού τώρα σπαρταρούσαν ἡδονικά, ἔπειτα σταματοῦσαν πεθαμένα καὶ πάλε γιὰ ν' ἀναστηθοῦν προκλητικά.

Ἀπὸ κείνη τὴ νυχτιὰ ἕνα εἶχα λογισμό κ' ἕνα πόθο, νὰ τὴν ξαναδῶ. Δὲν ἄργησα νὰ βρῶ τὸ πῶς. Ἐένος δὲν εἶμουν; φυσικὸ δὲν εἶτανε νὰ πὰ νὰ δῶ τὸ φημισμένο ναό; Ἐτσι βρήθηκα ἕνα πρωὶ στοῦ ποταμοῦ τὸν ὄχτο ὅπου γόντολα ἰντιάνικια σταλμένη ἀπ' τὸ Μούκαμ μὲ περίμενε.

(ἀκολουθεῖ)

ΚΡΙΣΝΑ

ΣΤΟ ΝΙΟΠΕΝΝΗΤΟ

Μὲ τοῦ Μαρτιοῦ τὰ πλούμουδα,
τὰ χελιδόνια καὶ τὰ λούλουδα,
καλῶς μᾶς ἦρθες!

Χαίρου, Χερουδὶμ,
τοῦ γέρου καιροῦ εἴμ'
ἐγὼ τὸ λάφυρο
τ' ἀνάπυρο,

ἔδιν ποῖο εἶσαι;
Μὲ ποιοῦ δύναμη ἄστρου,
μὲ τί μαγιοδότανα
τὴν πόρταν ἄνοιξες
τῆς ὥρας τοῦ κάστρου
τῆς Ζωῆς,
καὶ ξ' ἀνοιξες
τὰ γλυκοχαράσματα
τῆς μέρας,
τὰ καλοκαιριάσματα
τῆς σφαίρας;

— Ἀπ' τὴ μυστηριακὴ
ὀργανικὴ
ἀφῆλα τῶν κοσμοκυμάτων
τῆς μυριοτεχνάστρας
πλάστρας
ἐφκολοδιάλυτ' εἶμαι
μιὰ ἀφροφουσαλίδα,
πού καθρεφτίζω ὡστόσο
τὰ γυτέματά τῆς,
κ' ἦρθα νὰ σοῦ δώσω
τώρα μὲς' στὴ ζῆσιν

μιὰς γλυκιᾶς ἀπάτης
τῆ χαρὰ
μὰ φορὰ
καὶ τὸ μεθύσι.
Ὁρθώσου,
κ' εἶμαι τὸ στοιχειό,
τὸ λαχείο τῶν πόθων σου
καὶ τῶν καημῶ σου,
πού κοίτουμουν ἀγκίπκτο
σὲ ὕπνο ἀνίπκτο
μέσ' στὰλλα τάντρα
τοῦ Μ η δ ε ν ὀ ς, τοῦ ἄντρα
τῆς Ἀ ν υ π α ρ ξ ί α ς
καὶ μὲ νανοῦριζε τὸ Πεπρωμένο:
«Κοίμου!»
Τάπαλό κορμί μου,
τὸμορφο,
τότες μυριόμορφο
μυριαλλαγμένο

ταξίδεδε,
λειτούργαε σὲ μύρια
μυστήρια
τῆς ὥρας Πλάσης.
Νίκησε
τῆς ἀδράνειας τὴ σιγὴ
καὶ μὲ ξύπνησε
διάνοια στὴ γῆ
τῆς ἀγάπης σου
ἢ δύναμ' ἢ γεννήτρα.
Εἶμαι τὸ Ἐγὼ σου
τὸ ξανανιωμένο
σὲ καινούρια φύτρα
μέσ' στοῦ Σύνολου τὴ χύτρα
ἀπ' τὰ τρισάγια
μάγια τῆς Ἀγάπης,
μὲ μύρα ἀθανασίας λούσου.
Εἶμαι τὸ ναρκισσολάτρεμα
τοῦ ἑαφτοῦ σου.
Εἴμ' ἐγὼ ζουντανεμένη
ἢ ἐλπίδα σου ἢ χρυσή,
καὶ πάλε Ἐγὼ δὲν εἶμ' Ἐδύ!

— Ψυχὴ χαριτωμένη,
μ' αἰγλὴ νεά
Ἰερέα τρανὸ τῆς
νὰ σὲ ἴδει στὸ ναό τῆς
ἢ Ἰδέα.

9 Μαρτιοῦ 1907 Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΤΟΥ ΙΣΑ : «Μαρτύρων καὶ Ἠρώων κίμα...» Δρ. 2.
ΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ : «Ἀπὸ τὸν κόσμὸ τοῦ σαλονιοῦ καὶ οἱ δύο θάνατοι» Δρ. 3.
Πουλιούνται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά».

ζιτὰ του στοῦ κ. Μπούνιου, συλλογίστηκε πὺς προ-
τοῦ φωτῆσης τὸ ζῶ τάφανισμένο, ἂν τῶριξε κανεὶς
ἢ ἂν ἔπεσε στὸ λάκκο μοναχὸ του, χρέος σου νὰ τρέ-
ξης νὰ τὸ βοηθήσης. Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ κα-
νονικός κι ἀγαθὸς ἄθροπος τῶδρισε τόσο ἀπλό νὰ
πάη ἕνας γιατρός σ' ἐνὸς ἀρρώστου, πού θάρρεψε
πὺς θάχη ὁ φίλος του λόγους σπουδαίους, κι ὁ σπου-
δαιότερος πὺς βέβαια καὶ δὲ θὰ ὑπάρχη καμιά
βιάση. Στοχάστηκε μόνο πὺς ἂν ἡ Ἄνα φώναζε
τὸν κ. Μπούνιο, ἀντὶς νὰ τὸν ἔχη ἀνάγκη μιὰ Κα-
τινούλα, ἴσως θὰ ἔρχότανε, ἀφοῦ τὸ κάτω κάτω
καὶ στὴν πόρτα τοῦ Νοσοκομείου δὲν μπόρεσε νὰ κά-
μῃ ἀλλιῶς παρὰ νὰ τῆς μιλήσῃ ἀπὸ καλὴ ἀναθρο-
πή, ἀπὸ χρέος κοινωνικό. Τονὶ βλασάνιζε τὸν Ἄντρα
καὶ κατὶ ἄλλο· εἶτανε σάββατο κι ὁ κ. Μπούνιος
τοῦ ἔλεγε νὰ τοῦ φέρῃ τὴν Κατινούλα στὸ Νοσοκο-
μεῖο τὴ δεφετέρα. Ὁ Ἄντρας ἀνησύχησε.

— «Ἄν ἄβριο, κεριακή, ἔχομε θερμοκρασία, τί
νὰ κάμω;»

— «Ἄφησε τὴ θερμοκρασία νάνεβαίνῃ, δὲν πει-
ράζει. Ἀνεβαίνει μὲ τίς κλωστές, καὶ δὲ βλάπτει.
Καμιά συνέπεια δὲν ἔχει.»

— «Ἄβριο δὲ βρισκω τάχα κανένα στὸ Νοσοκο-
μεῖο, ἂν τύχη νὰ χρειαστῇ;»

— «Δὲν πιστέω. Νομίζω πὺς θὰ λείπῃ ὁ κλι-
νικάρχης. Ἐγὼ, νὰ μὴ σὰς τὰ κρύφτω, ἄβριο κε-
ριακή, στὸ κυνήγι». Καὶ χαμογέλασε ὁ κ. Μπούνιος.
Χαμογέλασε μεσα του κι ὁ Ἄντρας. Νά, λείει, πού
κι ὁ κ. Μπούνιος γιόρταζε τὴν κεριακή, ὅπως οἱ κα-
λόγριες τοῦ Μπ... , μόνο πού τὴ γιόρταζε μὲ κυνή-
γι ἀντὶς νὰ τὴ γιόρταζῃ μὲ τίς προσεφκές. Μπο-
ροῦσε καὶ κατὶ ἄλλο νὰ πῆ ὁ Ἄντρας. Πολλὰ ἤ-
ξερε ὁ κ. Μπούνιος. Μόνο τὸ Φιλοχίτη μοιάζει πὺς
δὲν τὸν ἤξερε. Εἶδεμὲ θάβλεπε πὺς κι ἀφτὸς παραι-
τοῦσε πληγωμένο στὴ Λῆμνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'.

Ἡ Λῆμνο στὸ Παρίσι.

Ὅταν ὁ Ἄντρας γύρισε σπῆτι, πρόσμενε ἡ Κα-
τινούλα, περίφοβη μῆπως ἀποφασίσουνε οἱ γιατροὶ πὺς
νὰ καθῆσῃ ἀκόμη κανένα μῆνα στὸ Νοσοκομεῖο.
Τὸ συλλογιόντανε κ' ἡ Ἄνα κι ὁ Ἄντρας. Ὅσο
λίγο τὸ ἤθελε ἡ Κατινούλα, τόσο λίγο τὸ θίλανε κ'
οἱ δύο τους. Δὲν τοὺς φαινότανε κιάλας ἀπαραίτητο
γιὰ δουλειὰ πού δὲν ἀξίζε τὸ κάτω κάτω, γιὰ τρεῖς
τέσσερεις κλωστίτσες νὰ νοσοκομηθῇ καὶ πάλε τὸ κο-
ρίτσι. Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ὠφέλησε ἡ Κλινικὴ καὶ λέ-

γανε πὺς ἴσως δὲν τὴν ἀφήσανε ἀρκετὸ καιρὸ στὸ
Μπ... , ὥσπου νὰ γλυτώσῃ ὀλοτέλα, νὰ μὴν ἔχη
καὶ μελαδὲς ἀπὸ τίς κλωστές, νομίζανε πὺς μπο-
ρεῖ τώρα νὰ συμφέρῃ, ἀφοῦ ἐνοεῖται στὰ νοσοκομεῖα
τᾶχει ὁ ἄρρωστος ὅλα ἔτοιμα. Μὰ ὁ Ἄντρας πού
ἄρχιζε νὰ γίνεται ψυχολόγος σὰν τὸν κ. Σεβίλα, τὸ
καταλάβαινε κι ἀπὸ τὴν ὄψη τῆς Κατινούλας κι
ἀπὸ τὴ διάθεσή τῆς, πὺς Νοσοκομεῖο γι' ἀφτὴ δὲν
κάνει. Ὅσο δὲν δίσταζε ὁ ἴδιος, ἀμνηχανοῦσε μαλι-
στα τὸ βράδι, γιὰτὶ θερμομέτρησε τὴν Κατινούλα
πρὶν ἀπὸ τὸ φαγὶ καὶ εἶχε 38°5. Ὑστερὶς ἀπὸ τὸ
φαγὶ, 39°2. Τάπόγεμα, μόλις σηκώθηκε ἀπὸ τίς δύο-
μιση στίς πεντέμιση κι ἀνέθηκε στὴν κάμερᾴ τῆς.
Τί νὰ πῆ ὁ Ἄντρας; Ἄνυπομονοῦσε νὰ φέξῃ ὁ ἡ-
λιος τὸ πρωὶ.

Τὴ νύχτα ἡ Κατινούλα κοιμήθηκε καλὰ. Εἶχε
συφωνῆσαι ὁ Ἄντρας μὲ τὸν κ. Μπούνιο γιὰ συναν-
τητὴ στὸ Νοσοκομεῖο ἢ ὡς ἐννιά. Παράγγειλε πί-
τῆδες ἀμάξι κλινικὸ μὲ νοσοκόμο νάρθη νὰ τοὺς πάρῃ,
γιὰ νὰ μπορέσῃ κιάλας νὰ ζαπλωθῇ μὲ τὸ κέφι τῆς ἡ
Κατινούλα, δηλαδὴ ἂν ζαπλώνεται ποτὶς κανέναν μὲ
κέφι σὲ τέτοιο ἀμάξι. Σὰ φτάσανε, φερμένος πρὶν
ἀπ' ἀφτὸς ὁ γιατρός. Τὸ νοσοκομεῖο δὲν εἶτανε κα-
θαφτὸ νοσοκομεῖο, παρὰ ἕνα εἶδος κλινικὴ πού τὴ